

ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
โทรศัพท์/โทรสาร 02-2819401 E-mail : disas.plan@gmail.com

แจ้งเตือนศัตรูพืชระบาด โรคโคนเน่าหัวเน่ามันสำปะหลัง

วันที่ 22 มิถุนายน 2566

เตือนเกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลังในทุกภาคของประเทศไทย ฝ้าระวังการระบาดของโรคโคนเน่าหัวเน่ามันสำปะหลัง โดยเฉพาะแปลงที่ดินระบายน้ำไม่ดี เนื่องจากในช่วงนี้อยู่ในฤดูฝนฝนตกติดต่อกัน ความชื้นในอากาศสูง สภาพแวดล้อมเหมาะต่อการระบาดของโรค ดังนั้น ขอให้เกษตรกรสำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ หากพบต้นมันสำปะหลังแสดงอาการของโรค ให้ดำเนินการควบคุมและป้องกันกำจัดก่อนเกิดการระบาดรุนแรง หรือสามารถขอคำแนะนำได้ที่สำนักงานเกษตรอำเภอ หรือสำนักงานเกษตรจังหวัดใกล้บ้าน

เชื้อสาเหตุ : *Phytophthora* spp. / เชื้อรา *Fusarium* spp

ลักษณะอาการ

ต้นมันสำปะหลังที่อยู่เหนือดินจะพบว่า ใบมันสำปะหลังแสดงอาการเหี่ยวเหลือง โคนต้นเน่าเป็นสีน้ำตาลหรือดำ มันสำปะหลังบางพันธุ์โคนต้นจะมีการสร้างรากค้าชูตรงรอยแตกของโคนต้น เมื่อถอนขึ้นมาหัวมันสำปะหลังแสดงอาการเน่า ถ้าผ่าหรือหักหัวมันสำปะหลังจะเห็นภายในสีน้ำตาลในมันสำปะหลังบางพันธุ์มีอาการเน่าที่โคนและส่วนหัวที่อยู่ใต้ดิน โดยที่ส่วนของลำต้นและใบ ยังมีลักษณะปกติ หรือบางพันธุ์ถ้าอาการรุนแรงมันสำปะหลังอาจยืนต้นตายได้

อาการเหี่ยวเหลือง

สร้างรากค้าชูตรงรอยแตกของโคน

หัวมันสำปะหลังแสดงอาการเน่า

แนะนำวิธีการป้องกันกำจัด ดังนี้

1. หากพื้นที่ปลูกเป็นดินดาน ควรไถระเบิดชั้นดินดาน และตากดินไว้ อย่างน้อย 2 สัปดาห์ก่อนปลูก
2. แปลงปลูกควรรยกร่อง เพื่อไม่ให้ น้ำท่วมขัง
3. คัดเลือกท่อนพันธุ์จากแหล่งที่ไม่มีการระบาดของโรค
4. ก่อนปลูกแช่ท่อนพันธุ์ด้วย

- สารเมทาแลกซิล 25% WP อัตรา 20 - 50 กรัม

- ฟอสอีทิล-อะลูมิเนียม 80% WP อัตรา 50 กรัม โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร

แช่ท่อนพันธุ์เป็นเวลา 10 นาที

5. ควรจัดระยะปลูกให้เหมาะสม เพื่อให้ทรงพุ่มโปร่ง ทำให้สภาพแวดล้อมไม่เหมาะต่อการระบาดของ

ของโรค

6. หมั่นตรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบต้นที่แสดงอาการของโรค ถอนนำไปทำลาย นอกแปลงปลูกแล้วโรยปูนขาว หรือราดด้วย

- สารเมทาแลกซิล 25% WP อัตรา 20 - 50 กรัม

- ฟอสอีทิล-อะลูมิเนียม 80% WP อัตรา 50 กรัม โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร

ราดบริเวณที่ถอนและโดยรอบห่างออกไปประมาณ 1 เมตร

7. หลังเก็บเกี่ยวผลผลิตแล้ว ควรเก็บเศษหญ้า และเศษซากมันสำปะหลัง ไปทำลายนอกแปลง

8. ควรทำความสะอาดเครื่องจักรกลการเกษตรที่ใช้ในแปลงที่เป็นโรค เนื่องจากเชื้อสาเหตุโรคอาจ

ติดมากับเครื่องจักรกลการเกษตรนั้น

9. ในแปลงที่มีการระบาดของโรครุนแรง ควรปลูกพืชชนิดอื่นหมุนเวียน เช่น อ้อย ข้าวโพดหรือ

พืชตระกูลถั่ว

กรณีที่พบการระบาดของโรครุนแรง ควรปฏิบัติดังนี้

1. พื้นที่ที่พบต้นแสดงอาการของโรคมากกว่าร้อยละ 50 ควรไถทิ้ง เก็บเศษซากนำไปทำลายนอก

แปลงปลูก แล้วตากดิน

2. พื้นที่ที่พบต้นแสดงอาการของโรค ร้อยละ 30 - 50

- มันสำปะหลังอายุ 1-3 เดือน ควรไถทิ้ง เก็บเศษซากนำไปทำลายนอกแปลงปลูก แล้วตากดิน

- มันสำปะหลังอายุ 4-7 เดือน หว่านปูนขาวให้ทั่วแปลง และควรเร่งเก็บเกี่ยวผลผลิตทันที

- มันสำปะหลังอายุ 8 เดือนขึ้นไป ควรเร่งเก็บเกี่ยวผลผลิตทันที

ที่มา : กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์